

Експерт зважив ризики та оцінив перспективи нового голови держконцерну

Призначення главою державного концерну "Укроборонпром" колишнього голови Херсонської ОДА Юрія Гусева викликало чимало запитань. В тому числі, згадали про його слабкі показники під час роботи в регіонах, сумнівний бекграунд, можливі зв'язки з экс-главою Адміністрації президента Сергія Львовочкіна, а також з нинішнім керівником Офісу Зеленського Андрієм Єрмаком.

Про те, чи зможе Гусев провести реформу "Укроборонпрома", і що потрібно для цього зробити, "Апострофу" розповів військовий експерт, глава Центру досліджень армії, конверсії і роззброєння Валентин Бадрак.

Те, що новий глава "Укроборонпрому" Юрій Гусев підтримав трансформацію держкорпорації і заявив про прискорення цього процесу, збираючись зробити це за півроку - це позитивний сигнал. Ми всі знаємо, що це давно назріло. Взагалі, вважаю, що необхідно закріпити покрокову карту реформи всієї оборонної промисловості указом президента. Таким чином всі неузгоджені позиції були б остаточно затверджені. У такому випадку Рада Нацбезпеки і оборони виступила би третейським суддею та визначила би всі неузгоджені позиції, зробивши їх остаточно затвердженими.

Я нагадаю, що було три проблемні позиції. Перша - тривалість реформи. Команда колишніх керівників "Укроборонпрому" Ігоря Фоменка і Романа Бондаря дуже ретельно відпрацювала ідею трансформації, і ми, як експертна організація, повністю її підтримуємо. Оскільки створення галузевих холдингів з майбутнім переведенням в гнучкі структури, які будуть працювати з приватними компаніями, це дуже сучасна модель. Але проблема в тому, що та команда вважала, що це неможливо зробити швидко. На їхню думку, на це було потрібно три роки і більше.

Друге питання - вивід авіаційних підприємств і створення авіаційного холдингу. Попередня команда вважала, що цього не слід робити до прийняття відповідного закону, який би затвердив принципи корпоратизації підприємств. Мінстратегпром вважав, що це потрібно робити швидко. Спочатку підпорядкувати їх Мінстратегпрому, а потім робити холдинг. В цілому, кожна правда має право на життя.

Але тут важливо визнати помилку, про яку ми говорили ще в 2015-му році. Вона полягає в тому, щоб загнати такий світовий бренд як "Антонов" під "Укроборонпром". Це був би величезний прорахунок з боку керівництва держави.

Третій момент - спецекспортери. Колишня команда вважала, що вони повинні залишитися в структурі "Укроборонпрому". Тоді як Мінстратегпром ратував за їх виведення. Я особисто з самого початку говорив, що вони повинні бути окремо від підприємств-виробників. Є дві причини. Перша: спецекспортери - це зовнішньополітична діяльність, яка за Конституцією належить до компетенції президентської гілки влади.

А "Укроборонпром" та інші підприємства - це господарська діяльність, яка належить до компетенції уряду. Другий момент, ще більш важливий, використання валютних надходжень від продажу зброї для розвитку оборонних технологій. Тут повинна бути окрема стратегія. Не можна просто відбирати гроші у спекекспортерів і закривати ними дірки на підприємствах, які мають заборгованості по зарплаті.

Чи реально трансформувати "Укроборонпром" за півроку? Я вважаю, що за умови політичної волі це можливо. Але є не те щоб негатив, а скоріше ризики. Гусєв не є людиною зсередини оборонної промисловості. У нього є позиція і погляди, але сам він не має досвіду в цій сфері. Це несе певні ризики. Друга небезпека - те, що сам Гусєв призначений однією з гілок впливу з найближчого оточення президента.

На мій погляд, влада спрацювала дещо емоційно. Тому що в певних речах, які президент детально не розуміє, він покладається на певні думки найближчого оточення. Так само вийшло і тут. Наскільки це вдале або невдале рішення - ми зрозуміємо десь через півроку.

Якщо все буде трансформуватися - добре. А ось якщо замість цього буде створюватися нова зона напруги, то це буде означати, що ризики підтвердилися. Таке може статися, якщо новий керівник "Укроборонпрому" буде вирішувати всі питання на Банковій, а не в Мінстратегпромі.

Валентин Бадрак, голова Центру досліджень армії, конверсії та роззброєння